

Bodrum je danes znan kot najimenitnejše letovišče na turški rivieri. (Vojko Mitrovič)

Dežela večne modrine

Bodrum je danes znan kot najimenitnejše letovišče na turški rivieri

VOJKO MITROVIČ

Mesto Bodrum se je v antiki imenovalo Halikarnas. Današnje ime so mu nadeli šele v 15. stoletju po veličastni graščini, po turško pa pomeni grajska klet ali ječa. Kljub temu pomembnemu pomenu je Bodrum danes znan kot najimenitnejše letovišče na turški rivieri. Med domačimi obiskovalci je zaslovel v šestdesetih letih prejšnjega stoletja, tuji turisti pa so ga množično pričeli obiskovati šele po letu 1980.

Leži ob Egejskem morju na istoimenskem polotoku in nasproti grškega otoka Kos oziroma na področju, kjer se naravne lepote bogato prepletajo z izjemno arheološko dediščino. Ko k vsem tem danostim prištejemo še živahen in izredno pester turistični utrip, ki se v Bodrumu in njegovi okolici dogaja zadnja desetletja, pravzaprav sploh ni čudno, da se ga je prijel tudi laskavi naziv "biser turškega turizma". Da ima Bodrum z okolico za počitnikovanje ugodno klimo in toplo morje, je vedel že Homer, saj ga je v Iliadi navdihnjeno opisal kot "deželo večne modrine".

Kratka zgodovina

Halikarnas je bil nekoč zibelka številnih civilizacij. Te so se menjavale z napadi in osvajanji, rušenjem in gradnjo. V zgodovinskih spisih je zabeleženo, da so tod prvotno živeli Karijci in Dorci, za njimi pa Perzijci. Po trdih bojih ga je nato osvojil, in tudi dodobra porušil, Aleksander Makedonski. Za njim je mestu vladalo rimsko, nato bizantinsko cesarstvo, vmes pa še stari Grki. V 15. stoletju so ga za nekaj desetletij zavzeli križarji, te pa je s teh prostorov na Malto pregnal znameniti vojskovodja Sulejman Veličastni. V 18. stoletju je mesto oblegalo rusko ladjevje, v prvi svetovni vojni je nanj streljala francoska mornarica, po njej pa so se vanj naselili italijanski vojaki, dokler Bodruma Turki niso dokončno priključili v današnje državo. Kljub silnim vojskam, ki so mesto v glavnem rušile in ropale, arheologi še danes najdejo mnogokatero zgodovinske dragocenosti. Tako so tik ob Bodrumu odkrili ostanke grobnice vladarja Mausulusa, ki se je v zgodovino vpisal po izgradnji slovitega mavzoleja, ki velja za eno od sedmerih čudes iz antične dobe. Od grandioznega, skoraj petdeset metrov visokega mavzoleja na žalost ni ostalo kaj dosti. V srednjem veku ga je namreč delno

porušil potres, še bolj pa križarji, ki so ga uporabili kot kamnom za izgradnjo svoje utrdbe. Sloves nekdanje Mausulusove grobnice se danes po svetu še najbolj odraža v tem, da po njej grobnice vladarjev imenujemo mavzoleji. Ob ostankih mavzoleja lahko obiskovalci Bodruma na kratko pokukajo v antično zgodovino še ob ogledu grškega amfiteatra tik ob mestu, zelo obširno pa ob obisku križarskega gradu, ki je umeščen na obali oziroma v centru Bodruma. Grad je resnično vreden ogleda, v njem sta namreč ob antičnih predmetih razstavljeni še svetovno znani zbirki antičnega stekla in podvodnih arheoloških odkritij. V slednji so najbolj znani ostanki z ladje Fatima, ki je bila potopljena pred 1000 leti. Zanimivo ob tem je, da so velik del arheološkega bogastva s tega območja našli Angleži, ki so si ga preprosto prisvojili in odpeljali v London. V želji, da bi Turki dragocene umetnine dobili nazaj, so angleški kraljici spisali uglajeno pismo, češ da tako lepe umetnine svojega pravega mesta pod meglenim in sivim nebom Londona niso našle. Kmalu so dobili kraljičin odgovor, ki se je kratko glasil: "Hvala, da ste nas opozorili na perečo zadevo. Strop, pod katerim je zbirka, bomo poslikali z modro barvo."

Po obsežni graščini se je užitek sprehajati, saj je zelo zanimiva tudi kot precej nenavadna zgradba. Križarji so jo namreč v prvotnem obsegu postavili na dorskih ostankih, sčasoma pa dogradili še petero različnih stolpov. Tako so po nacionalni sestavi vitezov svojega reda postavili angleški, francoski italijanski, nemški in španski stolp. Gradnjo trdnjave je zasnoval vitez arhitekt Heinrich Schlegel-holt, zelo pa podpiral tudi sam papež, ki je z odlokom gradbenim delavcem jamčil rezervacijo dobrega plasmaja v nebesih. Oh ja, ta kaveljc pa je, za razliko od današnjih oblastnikov, le znal ceniti gradbince, ki z naših gradbišč na borzo prehajajo praznih obljub.

Bodrum je bil do sredine 20. stoletja mirno naselje ribičev in nabiralcev spužv. Tak je bil vse do leta 1950, ko se je iz izgnanosti s Krete vanj zatekel znameniti turški pisatelj Cevat Sakir. Mestece ga je tako očaralo, da si je nadel psevdonim Ribič iz Halikarnasa, lepote kraja pa doživeto opisoval v svojih številnih delih. Po njegovi zaslugi so se vanj pričeli doseljevati umetniki, najprej v počitniške

Značilno obložene stojnice (Vojko Mitrovič)

V Bodrumu marsikdo pozabi spat

hiške, nato pa se je marsikdo v Bodrumu naselil še trajno. Temu so seveda sledili vlagatelji v turistične objekte in zgodba o biseru turškega turizma se je začela.

Pa še to. Pester utrip današnjega Bodruma se morebiti odraža tudi skozi zgodovinsko dejstvo, da je bil rojstni kraj dveh znamenitežev. V njem sta bila namreč rojena oče zgodovine, etnografije ter antropologije Herodot in nam mičkeno bolj znan Dioniz, bog plodnosti, vina, veselja in tudi razuzdanosti.

Bodrum danes

Bodrum danes šteje okoli trideset tisoč duš, poleti pa se vanj začasno naseli še okoli 150.000 turistov. Domačini se preživljajo z ribištvo, ladjedelništvom in turizmom. Čeravno je v Bodrumu najprijetneje spomlad, ga največ hotelskih turistov obišče poleti, jadralscev pa jeseni, ko piha za njih najbolj ugoden veter zefir (zefiriye).

Bodrum obiskovalcem daje paleto novodobnih zanimivosti in atrakcij. Nastaniti se je mogoče v luksuznih hotelih, pa tudi v presenetljivo lepo urejenih hotelih tipa "all inclusive". Na ozkih uličicah ponoči in podnevi vrvi od življenja. Mladež rada zahaja v številne diskoteke, med katerimi je najbolj popularen klub na prostem Halikarnas, ki je bojda največji tovrstni klub na svetu, saj sprejme do 5000 gostov. Malce starejši si po navadi najdejo svoje sedeže v številnih lokalih, kjer se vrtila jazz ali tradicionalna glasba. V mestu

KOLENDAR

Mednarodni dan knjig za otroke

DANES GODUJETA:

France, Polde

Franc je različica imena Frančišek, ki izhaja iz latinskega imena Franciscus s prvotnim pomenom "nanašajoč se na Franke", tj. "frankovski, Frank".

REKLO ZA DANES:

Če aprila rado grmi, slane se bati več ni.

ZGODILO SE JE NA DANAŠNJI DAN:

742 - Rodil se je Karel Veliki, frankovski kralj in od leta 800 tudi rimski cesar (umrl leta 814).

1725 - Rodil se je italijanski pisatelj in pustolovec Giovanni Giacomo Casanova (umrl leta 1798). Njegova memoarska proza, pisana v francoščini, je zanimiva podoba življenja v 18. stoletju in pomemben del erotične literature.

1792 - Dolar je postal plačilno sredstvo v ZDA.

1805 - ↑ Rodil se je danski pripovednik in pesnik Hans Christian Andersen (umrl leta 1875).

1840 - Rodil se je francoski pisatelj Emile Zola, tvorec naturalističnega romana (umrl leta 1902). Njegovo največje delo je serija Les Rougon-Macquart.

1850 - V Ljubljani je izšla prva številka Ljubljanskega časnika, prvega slovenskega uradnega lista. Do konca leta 1851 je izhajal v nakladi 500 izvodov.

1974 - Umrl je Georges Pompidou, 18. predsednik francoske vlade (rojen leta 1911).

1980 - Podpisan je bil sporazum EGS - SFRJ. EGS je s tem Jugoslaviji priznala precejšnje olajšave, predvsem pri trgovini.

1982 - Argentina je zasedla Falklandske otoke.

2005 - Umrl je papež Janez Pavel II. (rojen leta 1920).

1328	GLAVA TRAKULJE	VZTRAJANJE PRI IZJAVI	REKLAMIRANJE	FOTO-REPORTER ŠELHAUS	JUŽNO-AMERIŠKA TOVORINA ŽIVAL	SESTAVIL MARKO NAPAST	SPECIAL-TETA IZ IKER	IME IZABELA KRAJŠE	VREDNOSTNI PAPIR	LJAK	ROMAN NOBELOVCA WOLEJA SOYINKE
SLOVENSKI PLAVALEC, MARATONEC (MARTIN)						MARIBORSKI MULTIMEDIJSKI CENTER					
SNOV IZ APNENCA ZA PISANJE PO TABLI						ZASTAREL IZRAZ ZA ARHAIK URADNI SPIS					
IZRAŽANJE NESOGLASJA Z GIBI GLAVE											
NEMŠKA FILMSKA IGRALKA DAGOVER				PEVEC RAHIMOVSKI				STRANSKI DEL TELESA	PESNIŠKA PUŠČICA	MESTO IN POKRAJINA V SIRIJI	ŠPANSKI TENORIST (GIACOMO, ROJ. 1939)
DRŽAVNI PRORAČUN						RAZPREDELNICA ZBIRKA ZAKONOV					
STROKOVNAK ZA KEMJO											
PRABOG PRI STARIH SLOVANIH									SIPLET LAS		AMERIŠKI TENISAČ (MARDY)
VEČEROVA ENIGMA	DENARNA ENOTA UZBEKISTANA	ŠTIRIOGLAT ALŽIRSKI BOBENČEK									FILMSKA DOMISLICA IGRALKA STARC
VINSKA SVETOVVALKA		DESNI PRITOK IRTIŠA	ČAS BREZ VOJNE	SUROVINA ZA OPIJ							
ESKIMSKI KOŽNI ČOLN											MARIBORSKI GALERIST FESTIČ
HRVAŠKI REŽISER RISANIH FILMOV											NOSAČ V ORIENTALSKIH BAZARJIH

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE - Vodravno: magnat, Adrano, Loomis, formula, ena, maketa, Na, Atila, srp, Kiril, Kairo, arašidi, sin, Banija, Umba, AN, čar, koan.